

עת"א 4344/05/16 - שמואל חי כהן נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עת"א 4344-05-16 כהן נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום ואח'

בפני	כבוד השופט בן-ציון גרינברגר
העותר	שמואל חי כהן
	ע"י ב"כ עוה"ד מ. עירוני ו/או מעיין נופר עמון
נגד	
המשיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום 2. מדינת ישראל

החלטה

1. לפני עתירת אסיר נגד החלטת הממונה על עבודות שירות, אשר הורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות אותן ריצה העותר ועל ריצוי יתרת עונשו במאסר במתקן כליאה. זאת לאחר שהעותר נעדר פעמים רבות מעבודות השירות, הוא אינו מבצע כראוי את המשימות שהוטלו עליו וכן הוא נתון במעצר בית בתנאים שאינם מאפשרים את התייצבותו להמשך ביצוע עבודות השירות.

2. ביום 14.7.2011 הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת עסקת טיעון (ת"פ (י-ם) 29046-06-11, השופט דב פולוק) בעבירות של הכשלת שוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); מעשה פזיזות או רשלנות, עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; שימוש ברכב ללא רשות, עבירה לפי סעיף 413ג לחוק; נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א-1961; ונהיגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תשל"ל-1970. בגין עבירת השבול"ר נגזרו על העותר שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות בבית כפר שאול בירושלים.

3. העותר התייצב לתחילת הרצוי אולם במהלך הריצוי נעדר העותר ימים רבים ללא אישור. כן הוזהר העותר מספר פעמים על היעדרויותיו ותפקודו הלקוי ואף הועבר למקום עבודה אחר, לבית החולים הרצוג. עקב היעדרויותיו הרבות נערך לעותר שימוע בו ניתנה לו הזדמנות נוספת להשלים את עבודות השירות כנדרש, והוא אף הועבר פעם נוספת לשירות בעמותת "תכלית". עקב טענות אודות תפקודו הלקוי, ביקש מעסיקו של העותר להעבירו למקום אחר. העובד הועבר לריצוי העבודות בבית התמחוי כרמי העיר, שם עבד במשך 19 יום, אך בביקורת שנערכה במקום על ידי המפקח, העותר לא נכח, וכאשר התקשר לעותר לברר מדוע נעדר ממקום עבודתו אף החל העותר לקלל את המפקח. בעקבות זאת זומן העותר לבירור ושימוע אליהם כלל לא התייצב.

4. ביום 31.1.206 התקבלה החלטה ע"י המשיב 1 (להלן: "הממונה") על הפסקת עבודות השירות של העותר

ועל נשיאת יתרת עונשו בבית הסוהר. כנגד החלטה זו עתר העותר לבטלה, בטענה שלא נערך לו שימוע כנדרש (עת"א 16499-02-16). ביהמ"ש זה (השופטת שירלי רנר) קיבל את טענת העותר והורה על ביטול ההחלטה שהתקבלה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות ועל קבלת החלטה מחודשת לאחר עריכת שימוע.

5. ביום 28.3.2016 נערך שימוע נוסף לעותר בו נכחו העותר ובא כוחו. לאחר השימוע התקבלה החלטה מחודשת בידי הממונה, לפיה לא יחודשו עבודות השירות וכי על העותר לרצות את יתרת עונשו בבית הסוהר. על החלטה זו מוגשת העתירה דנן.

6. בין לבין נעצר העותר עקב חשד לביצוע עבירה של נהיגה בפסילה, וביום 16.2.2016 קבע כב' השופט נאיל מהנא כי העותר ישהה בגין כך בתנאי מעצר בית מלא. ערר שהוגש על החלטה זו נדחה בידי השופט רפאל יעקבי בבית משפט זה בעמ"ת 41665-02-16 (להלן: "**ההחלטה בערר**").

טענות הצדדים

7. לטענת בא כוח העותר, בשימוע שנערך לעותר לא הוצגו בפני הממונה מחדלי המעסיקים בדבר אי רישומם של ימי מחלה שאושרו, ובכך לא הובאו בחשבון נכונה הימים בהם היה נעדר כדין. כן טוען העותר כי מאמצים כבירים נעשו מצדו על מנת להשלים את עבודות השירות כנדרש ועל כן יש להתחשב במאמצים אלו ולתת העדפה למתן הזדמנות להשלמת השירות על פני שליחתו מאחורי סורג ובריח. באשר לטענות בדבר מעצר הבית בו שרוי העותר, מה שאינו מאפשר לו לבצע את עבודות השירות, מפנה העותר להחלטה בערר בה נקבע כי אם יחול שינוי בנושא עבודות השירות ניתן לשקול שחרור ממעצר בית לצורך ביצוע עבודות השירות במסגרת בקשה לעיון חוזר.

8. לטענת בא כוח המשיבה, אין לתת לעותר הזדמנות נוספת לחזור לעבודות שרות. לטענתו, אין מסמכים רפואיים כלשהם אשר יעידו על היעדרות מוצדקת מצד העורר, וגם אם ישנם כאלה היה על העותר לעמוד למול מפקחיו בזמן אמת ולהציג את האישורים הרלוונטיים, ולא להיעדר ללא כל הודעה. בנוסף טוענת המשיבה כי תפקודו הלקוי של העותר חזר ונשנה, כך בין היתר הירדמות במקום העבודה, התפרצות כנגד המעסיק ודיבור מול עובדים אחרים בצורה מאיימת ומשפילה. גם באשר להיעדרויות העותר, אין מדובר במעידה ראשונה, וניתנו לעותר הזדמנויות רבות, נערכו לו שיחות ברור ושימועים והעורר לא השכיל להיטיב את דרכו ולבצע את העבודות כנדרש.

דין והכרעה

9. לאחר שבחנתי את טענות בא-כוח העותר וכן את טענות ב"כ המשיבה בדיון שלפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות.

10. באשר לטענות העותר בדבר מחדלים כביכול ברישום הימים, מלבד טענה בעלמא לא הציג העותר כל ראיה לתימוכין לדבריו. העותר לא הוכיח כי בידיו האישורים המתאימים לכך שיכול היה להיעדר מעבר לימים שלגביהם הציג את המסמכים.

11. גם איני רואה לנכון לקבל את טענת העותר כאילו שמעצר הבית אשר הוטל עליו בגין עבירה אחרת היא המונעת ממנו לחזור ולהשלים את עבודות השירות. אכן, לו היה קובע בית המשפט עתה כי הסיבות בגין הופסקו עבודות השרות אין בהן ממש, או אז ניתן היה לבקש, במסגרת הליך המעצר, כי ישתחרר ממעצר הבית על מנת לחזור

לביצוע יתרת ימי עבודות השרות שנשארו לו. בית משפט זה אף ציין בהחלטה בערר כי במידה ויחול שינוי בנושא עבודות השרות, דהיינו שלא תהיה כל מניעה מצד הממונה כי העותר ישוב לביצוע עבודתו, ניתן יהיה לעתור לבית המשפט לתעבורה ולבקש עיון חוזר בנושא המעצר. אולם בשלב זה, למצער מתברר כי הסיבות בגין החליט הממונה על הפסקת עבודתו נעוצות בהיעדריותו הרבות כמו גם התנהגותו הקלוקלת בעת עבודתו, התפרצויות כלפי העובדים וכן כלפי המפקח. על כן, אין מקום לטענה כי מעצר הבית הוא שמונע בידי העותר להשלים את עבודתו.

12. התנאים להפסקה מנהלית של עבודות השרות מוסדרים בסעיף 51ט לחוק העונשין, תשל"ז-1977. בין העילות מציות גם אי התייבבות, היעדרות, אי ביצוע מטלות כנדרש וכן התנהגות שאינה הולמת. במקרה דנן, מן המקובץ עולה כי העותר נעדר פעמים רבות ללא כל אישור וללא כל הצדקה. עוד עולה כי הושקעו מאמצים וניסיונות רבים לסייע בידי העותר להשלים את עבודות השרות כנדרש. כך התקיימו שיחות בירור עם העותר טרם זימונו לשימוע והפסקות עבודתו. בנוסף הועבר העותר בין ארבעה מקומות עבודה שונים בניסיון למצוא לו מקום מתאים בו יוכל להשלים את עבודתו. אם לא די בכך, השימוע שהביא להחלטת הממונה נשוא העתירה שלפנינו אינו השימוע הראשון שנערך לעותר, ולאחר קיום שימוע קודם שנערך לו ניתנה לעותר הזדמנות והוחלט שלא להפסיק את עבודתו אלא לתת בידו את ההזדמנות לשוב ולבצע את מה שנגזר עליו. בנסיבות אלו שומה היה על העותר לראות את הדברים כתמרור אזהרה לאפשרות כי במעידה הבאה יאלץ הוא לשאת את עונשו בדרך של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לעניין זה ראו דבריה של השופטת פרוקצ'יה ברע"ב 8648/04 יעקב הרץ נ' נציב שירות בתי הסוהר (23.09.2004):

"שיקול דעת הרשות המוסמכת הופעל כדין בשים לב לחוסר ההתמדה שגילה המבקש בביצוע עבודות השרות שהוטלו עליו ולהעדר מודעות לאחריות החלה עליו בעניין זה כפי שהשתקפה מהתנהגותו. **עבודות שירות מהוות חלופה לעונש מאסר בפועל, וניתנות בידי נאשם כפריבילגיה אפשרית שנועדה למנוע את כליאתו בין סורג ובריח. מקום שנאשם אינו מקבל על עצמו את עול האחריות הנילווה לעבודות השרות, לא נותרת ברירה אלא לבטל חלופה עונשית זו ולהפנותו לריצוי עונש מאסר ממש לגבי יתרת העונש שנותר. כך ארע במקרה זה, ואין למבקש אלא להלין על עצמו שכך התגלגלו הדברים.**" (ההדגשה שלי - ב.ג.)

במצב דברים זה איני רואה איזה עוד אמון ניתן לתת בעותר לאחר כל אלה, ומשלא היטיב את דרכיו עד כה איני רואה טעם והצדקה במתן הזדמנות נוספת ואחרונה כפי שמבקש העותר. יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט א' רובינשטיין ברע"ב 5530/07 **זידאן נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם):

"על המרצים מאסר בעבודות שירות להפנים, והדברים נאמרים גם מעבר לתיק זה, שכן תיקים מעין אלה שבים ובאים לפתחנו, כי אין מאסר כזה 'תכנית כבקשתך', לפי רצונו ואוות נפשו של האדם, ברצותו יבוא למקום העבודה וברצותו ייעדר, כעולה על רוחו. הריהו מאסר כדת וכדין, ובאותם ימים הוא הוא עיסוקו של האדם שנדון, אלא אם הותר לו אחרת על-ידי הרשות."

13. כאמור אפוא, העתירה נדחית.

14. העותר יתייצב בבית סוהר דקל ביום 13.6.16 לריצוי יתרת עונשו בדרך של מאסר בפועל של 64 יום.

ניתנה היום, א' סיוון תשע"ו, 07 יוני 2016, בנוכחות הצדדים.

בן ציון גרינברגר,
שופט